Anketa druhá[1 2 3]

Jaký je váš názor na skryté titulky pro neslyšící v České televizi?

???

Žena, 5. ročník CNES, neslyšící, 24 let.

Jsem ráda, že v televizi na ČT dávají skryté titulky. Ale nejsou moc kvalitní, občas ta slova jsou vynechaná nebo stojí. Vůbec nepíšou vulgární slova, když slyšící může všechno slyšet, tak proč neslyšící nemůže dívat na skryté titulky sprostá slova? A také by chtělo víc barevně rozlišeny titulky.

Karel Beneš

Slyšící, student CNES, 23 let.

Netuším, kdo je dělá, ale vytknul bych mu přílišné zjednodušování (mnohdy vypouštění celých vět). Je-li pořad vysílán večer, měly by titulky být složitější: není možné nechávat stejnou úroveň pro děti i pro dospělé. Copak nemají nikdy vyrůst?

Kateřina Doskočilová

S neslyšícími jsem se poprvé setkala ve škole při studiu oboru CNES.

Bohužel nemám televizi s teletextem. Titulky považuji za užitečné pro nedoslýchavé a ohluchlé diváky – pro ně jsou určitě neocenitelnou pomůckou. Pro prelingválně neslyšící diváky však titulky nemají žádný význam.

Michaela Gavroňová

Student CNES. S neslyšícími se setkávám v třídním kolektivu a příležitostně mimo něj.

Určitě jsou přínosem. Mohou je však ocenit pouze ti, kteří dokonale ovládají český jazyk a rychle čtou.

Hana

Matka nejen sluchově postiženého dítěte (3 roky). Vývojově je dcera na 1 roce.

Určitě jsou velkým pomocníkem a velkým informátorem.

Jitka Holmanová

Logopedka.

Je dobře, že tato složka existuje.

Irena Hrubá

Deafgally[4], studentka CNES.

Překvapilo mě, že se skryté titulky rychle rozšiřují – čím víc, tím lépe. Nejvíce

jsou opatřeny ST ve filmách, soutěžích nebo pohádkách. Ale naopak ST v Událostech jsem nespokojená, protože jsou velmi stručné a krátké titulky než mluví redaktoři na obrazovce. Chci, aby byly ST plnohodnotné podle faktu a mluvení přesně. Jsou dost vynechány a chybějí věty k přerušení titulků. Musejí zlepšit k plnému titulku v budoucnosti.

Kateřina Kasanová
Studentka CNES, členka FRPSP.
Svůj názor na skryté titulky – jejich podobu, zpracování, rozsah (zda odpovídají textu mluvenému) – zde nemohu uvést, protože jsem je dosud neviděla (nevlastním televizor s teletextem). Co se týče titulků všeobecně, psaný text svou délkou neodpovídá mluvenému a bývá upravován (např. vulgární výrazy bývají nahrazovány „jemnějšími"), což lze pochopit, ale někdy může dojít k posunu významu i vyznění dané situace. Nejspíš je to tím, že psanou formu má jen spisovný jazyk, takže zde existuje pomyslná bariéra, kterou není snadné překročit.

Jitka Motejzíková
Studentka CNES, 25 let.
Skryté titulky jsem nikdy v televizi neviděla, osobně se ale domnívám, že jsou nezbytností – proto, aby bylo neslyšícím umožněno sledovat TV pořady, i pro pocit, že nejsou diskriminováni, a proto, aby měli přístup k jednomu z důležitých zdrojů informací i zábavy. Titulky jsou jedna z možných motivací učit se většinový jazyk, jeden – další – ze zdrojů psané češtiny.

Milena Najmanová
Nedoslýchavá studentka CNES.
Myslím, že pro SP jsou velmi důležité, ale musím říct, že jejich kvalita občas není taková, jaká by měla být, a určitě by se jejich aktuální počet měl zvýšit. Myslím tím, že by je měla také více používat Nova a Prima.

Iva Nebeská
Vyučující CNES (psycholingvistika).
Považuji je za důležité.

Radka Nováková
Neslyšící studentka CNES.
Silně ho podpořím, dávám ho přednost před tlumočením do ZJ, protože kvalita tlumočníků není dobrá a navíc ST dává mě možnost si naučit správně česky. Jen mě občas štve, že kvalita ST také není dobré, např. neukáže nespisovné češtiny, ale místo toho tam dávají spisovnou češtinu. Myslím, ze starší generace

neslyšících mají problémy s porozuměním ST, z důvodu špatné vzdělanosti v orální škole a dávají přednost pořady s tlumočením do ZJ. Respektuji jim. Ale pro mladší generace je skvělá příležitost naučit se nových výrazů.

Pavla Novotná
Nedoslýchavá studentka CNES, šéfredaktorka časopisu Bez hranic.
Jsou nedostačující! Hodně se vynechává, zjednodušuje, cizí slova jsou změněna, někdy se změní i celek... Jsem pro zachování plných informací. Dobré jsou titulky: ne jeden (2) řádky, ale titulky pod tou osobou, jež právě mluví.

Petra
Matka neslyšícího dítěte.
Souhlasím, částečně i u dětských pořadů.

Jana Petříčková
Jsem slyšící, studuji obor CNES na FF UK, pracuji v Sociální poradně pro sluchově postižené FRPSP.
Domnívám se, i když sama nejsem sluchově postižená a na titulky na ČT jsem se podívala jen párkrát ze zvědavosti, že titulky na ČT mají několik nedostatků. Např. není jasné, kdo a s kým právě na obrazovce promlouvá – myslím, že by bylo vhodné barevné rozlišení jednotlivých mluvčích. Také jsem si všimla, že občas dochází ke zkrácení jednotlivých promluv na úkor významu celé výpovědi.

Leoš Procházka
Organizátor, člen ASNEP, student CNES, oboustranná praktická hluchota, 24 let.
- Pracovníci ST by měli být absolventi kursem ČJ, vyskytují často hrubky.
- Nízká schopnost odlišit textu od mluvícího.
- Nejsou 100% přejímány na ST.
- Chybí abstraktní pojmy, výrazy, které nejsou mluvené, ale slyšitelné, např. TELEFON: Crrrrrr, crrrrrr.

Lucie Půlpánová
Neslyšící studentka CNES, zpívám v ČZJ.
Stavím se k tomu kladně. Mohu říci, že je přímo hltám. Doufám, že jejich technické problémy se zlepší. Několikrát jsem se však setkala, že slyšící mi řekli trochu něco navíc než na titulcích. Píší tam jiná slova, než co ve skutečnosti říkají, jen jsou významově stejná, více směřují k spisovné češtině. Ale během rozhovoru by podle mě mělo zůstat, jak je, třeba v obecné češtině.

Karel Redlich
Můj otec je hluchý, mám několik neslyšících přátel. Studuji CNES.
Psaný text je vskutku těžce pochopitelný pro hluché lidi, kteří neměli možnost se ho naučit. Je pro ně dosti cizí. Představme si ho ještě u televizních pořadů, jak problikává někdy rychleji, jindy zas pomaleji, že nestačí kopírovat situaci obrazu... Ale lepší než nic. Je dobře, že titulkovaných pořadů přibývá.

Jana Směšná
Jsem nedoslýchavá, občas se potkávám s neslyšícími, více jsem se o ně začala zajímat od šestnácti let.
Myslím si, že jsou velmi dobrou pomůckou k porozumění pro ty neslyšící, kteří dobře ovládají český jazyk. Sama se často dívám na pořady s titulky.

Marek Stratil
Student CNES, nedoslýchavý, 26 let.
Měl by být trochu jiný systém zobrazování titulků, protože jsou často titulky neúplné nebo se objevují pozdě. Taky si myslím, že titulky by měly být všude, i když je to ekonomicky náročné.

Magdalena Vojnarová.
Jsem neslyšící. Studuji 3. ročník CNES.
V mém názoru jsou titulky srozumitelně šikovné, aby my a Neslyšící se mohou dívat na TV s titulkama. Měli bychom víc vzdělávat a rozvíjet se bohatou slovní zásobu, gramatiku. Díky titulkám začínáme se bavit, číst delší texty. Máme se něco těšit, jak na to přijde informace. Problém je, když někdo vidí špatně na barevné písmeno; lepší je jen černé a bílé, třeba v kině.

Petr Vysuček.
5. ročník CNES, neslyšící, 24 let.
To je těžká otázka, protože mě hrozně vadí, že tam nedávají úplnou stejnou informaci, vždycky vynechávají, nebo jen stručné. Hlavně tam píšou jen spisovné. Když tam herec řekl: „Kurva, sakra!", to v skrytých titulcích bohužel nepíšou. Také mě vadí, že tam nedávají barevné titulky, protože nepoznám, kdo mluví. Vždycky popletu.

Irena Zelená
Studuji CNES. Loni a předloni výpomoc na internátě speciální školy pro SP, Holečkova ul., Praha.
Určitě je dobře, že je alespoň nějaká snaha ze strany televize. Škoda je, že nepřekládají vše (např. sprostá slova) a zároveň (na což si neslyšící nejvíce stěžují) že nejdou titulky simultánně s obrazem. Bohužel podle mého názoru

některé věty zůstávají díky své složitosti nepochopeny.
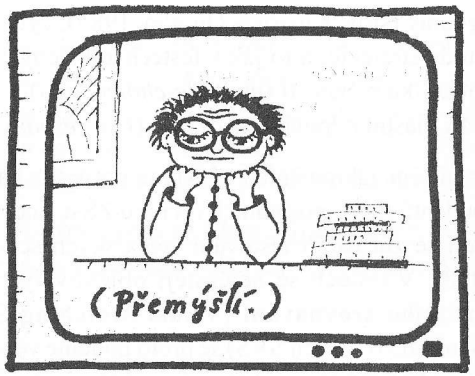
[1] Anketa byla písemná. Osloveni byli studenti a učitelé CNES, rodiče malých neslyšících dětí a jedna logopedka. Pokud se odpovědi opakovaly, byl za každý názor vybrán pouze jeden „reprezentativní" respondent.
[2] V roce 2001 ČT skrytými titulky opatřila 50 % všech odvysílaných pořadů (viz www.czech-tv.cz). Na podzim 2001 začala skryté titulky k některým svým pořadům zařazovat i TV Prima a o rok později i TV Nova. Na všech třech televizních stanicích se skryté titulky zobrazují na teletextu na straně 888.
[3] Respondenti byli požádáni, aby se sami charakterizovali vzhledem ke komunitě Neslyšících.
[4] Respondentka trvala na tomto svém označení. Termín má demonstrovat přináležitost ke komunitě studentů Gallaudetovy univerzity.